

Elevhälsa är ett verb

Emma Rosengren
Elevhälsa 2023

VÄ VI HAR JU LÄMNAT ÄRENDET
ÖVER DET HÄR ELEVÄRENDET
TILL EHT FÖR FLERA VECKOR SEN!

VI HAR JU SÅ ST ATT
DEN HÄR ELEVEM BEHÖVER
ANPASSNINGAR!

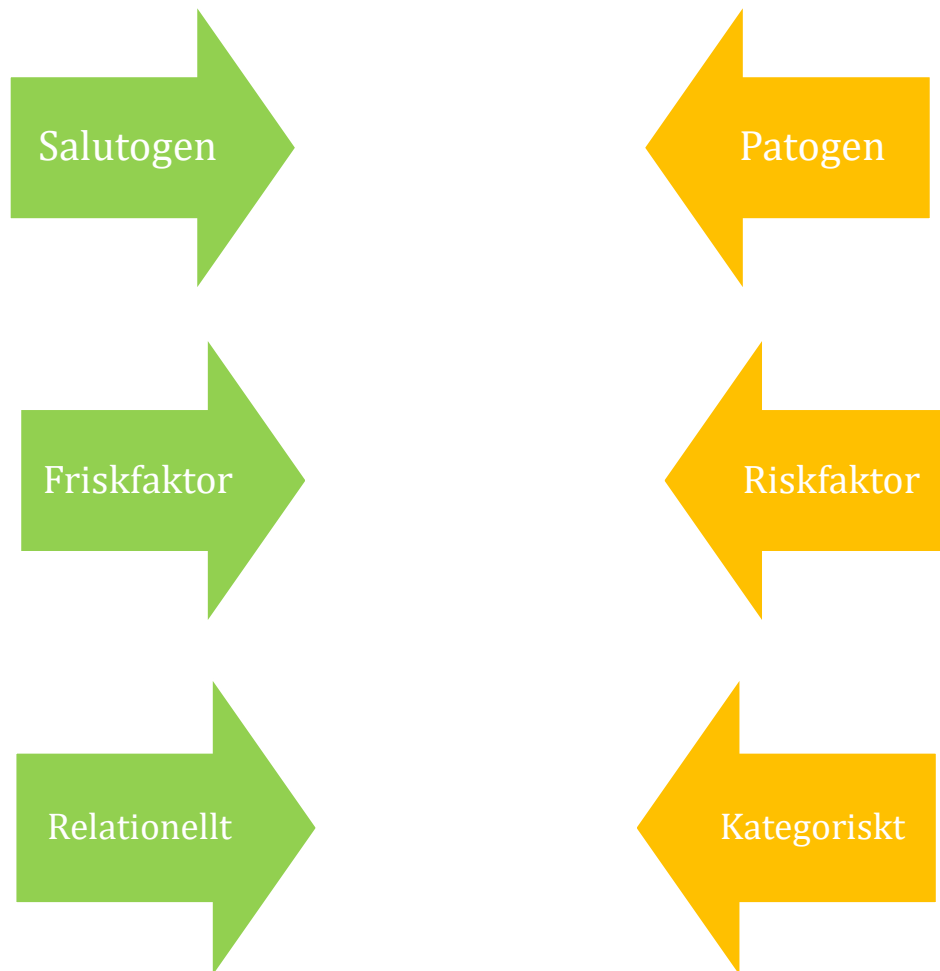
@maxentia



- En etablera en inkluderande vision
- Att organisera för lärande och hälsa som en helhet.
- Att etablera en positiv elevsyn och relationell bas

Att etablera en inkluderande vision

Olika perspektiv





Elevhälsa är ett verb

*”Minimera funktionsnedsättningens
konsekvenser - Maximera möjlighet att delta.”*

T. Hehir

Successful school principals do

- Ange riktningen för verksamhetens förbättring
- Designa skolan som organisation, så att den stödjer önskvärda praktiker
- Bygga relationer och kompetensutveckla personalen
- Utveckla undervisningen

Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2008). Seven strong claims about successful school leadership.



Bild sammanställd av Pia Skott

- Att kunna sätta både kortsiktiga och långsiktiga mål, kommunicera dessa och se till att visionerna delas av alla.
- Stimulera den professionella utvecklingen samtidigt som stöd ges åt individuella medarbetare, inkludera skolans värdegrund i det praktiska arbetet, bygga goda relationer med både medarbetare, elever och föräldrar, fackliga företrädare i skolan.
- Bygga samverkande kulturer och distribuera ledarskap i organisationen, bygga för att främja samarbete, bygga fruktbara relationer med omgivande samhälle, bygga och vidmakthålla trygg och hälsosam skolmiljö, samt allokera resurser för att stödja vision och mål.
- Bemanna, ge stöd i relation till undervisning så att elever får bästa tänkbara hjälp och undervisning – med fokus på skolförbättring, hjälpa personal att komma bort från frustration till att kunna fokusera på arbetet med eleverna.

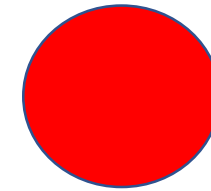
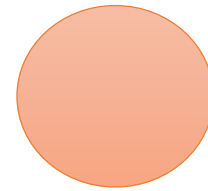
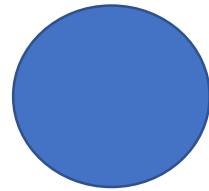
Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2019): Seven strong claims about successful school leadership revisited



Arbetet utgår från Pia Skotts kapitel i respektive skrift

Symboler för att illustrera resultaten

- Positioner i elevhälsoteamet
- Lärarpositioner

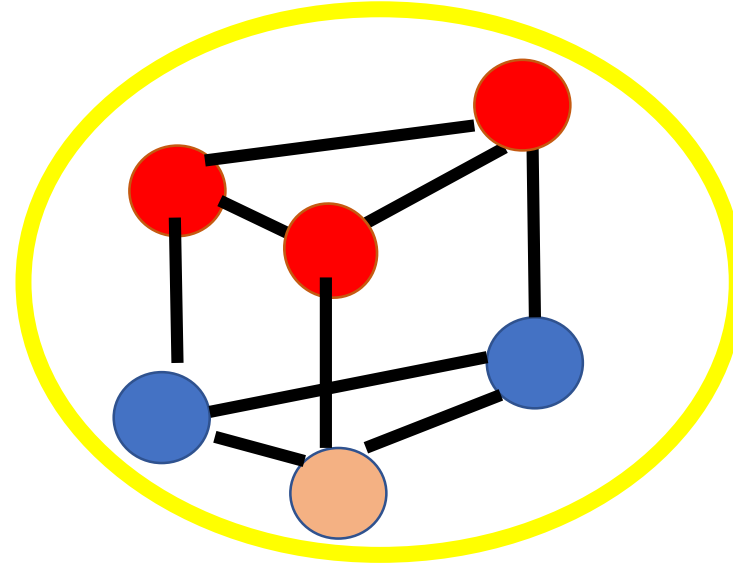


Etablerade eller
inte etablerade
relationer

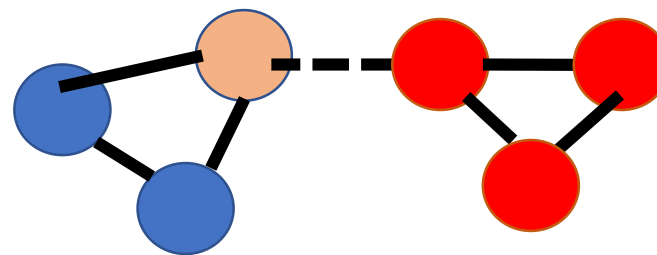
Special-
pedagog

"Vanliga"
lärare

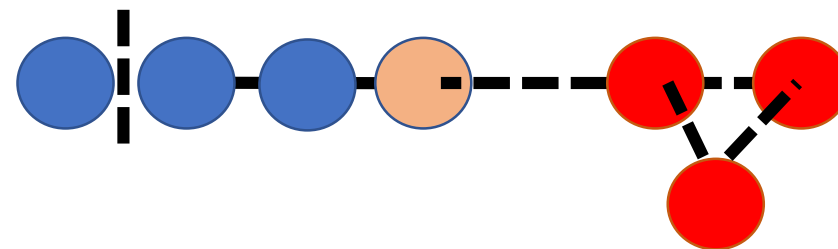
Nivå 3:



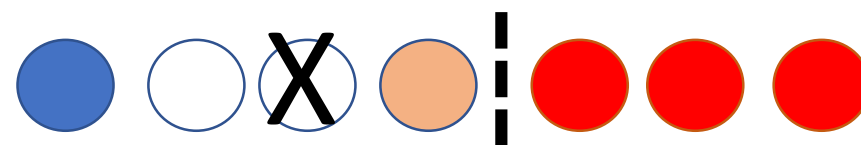
Nivå 2:

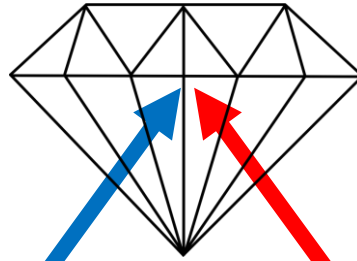


Nivå 1:



Nollnivå:



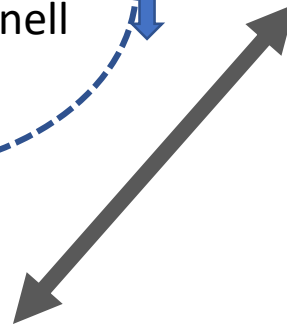
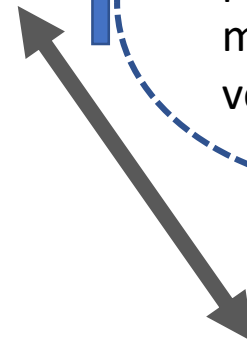


Elevhälsoteamets
utveckling

Arbetslagens utveckling
(lärare och övrig personal)



Att samordna alla
processer i en
multiprofessionell
verksamhet



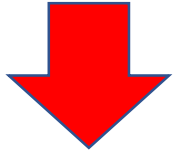
Rektors kunskapsbas och ledarskap

Bild av Pia Skott

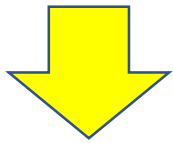
- Men tar det inte väldigt mycket mer tid?
- **Nej, tvärtom!** Är det något som tar tid i skolan så är det motsatsen. När vi har elever i ohälsa och elever som får en otillgänglig utbildning, det är då vi alla har mycket att göra. Men vi kan inte bara **tänka** annorlunda, vi måste **göra** annorlunda också.

Att organisera för hälsa och lärande som en helhet

En utveckling av det tvärprofessionella arbetet



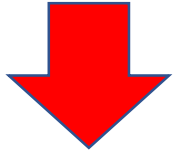
Att leda elevhälsan.



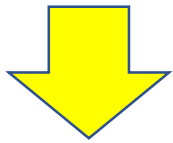
Att leda hela skolans elevhälsoarbete.



Att leda skolans samlade professioner mot lärande och hälsa för alla.



Att arbeta som /kurator/



Att även vara en del i elevhälsoteamet



Att samverka med skolans samlade professioner mot lärande och hälsa för alla.

Från elevhälsoplan till systematiskt kvalitetsarbete

- Inte bara EHT
- Uppnå elevhälsa genom pedagogisk ledning
- Lägg tid på att etablera en inkluderande vision
- Dela ut ledarskap till personer med salutogent ledarskap
- Definiera allas roller i främjande, förebyggande och åtgärdande
- Organisera för samarbete mellan alla professioner på skolan.
- Hälsofrämjande mötesstrukturer
- Avskaffa blanketten – organisera istället!

På väg mot en diamantorganisation

Från stuprör

Insatser från teamets personal.

Blankettbaserad beställarkultur

Ärendebaserade listmöten

Elevhälsoplan

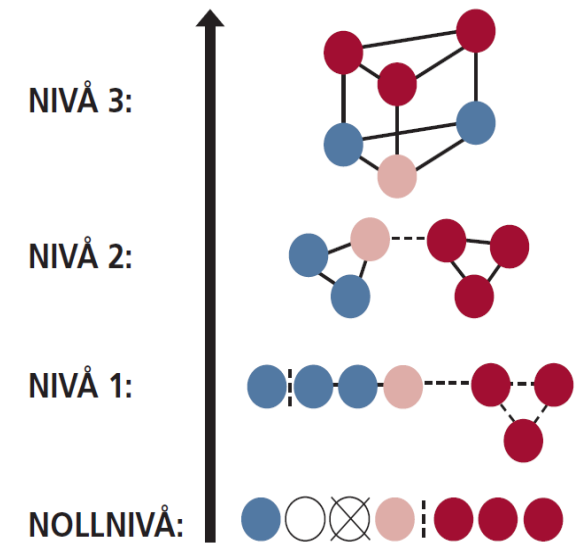
till samordning

Tvärprofessionella insatser, exempelvis studentgrupp, välkomstsamtal.

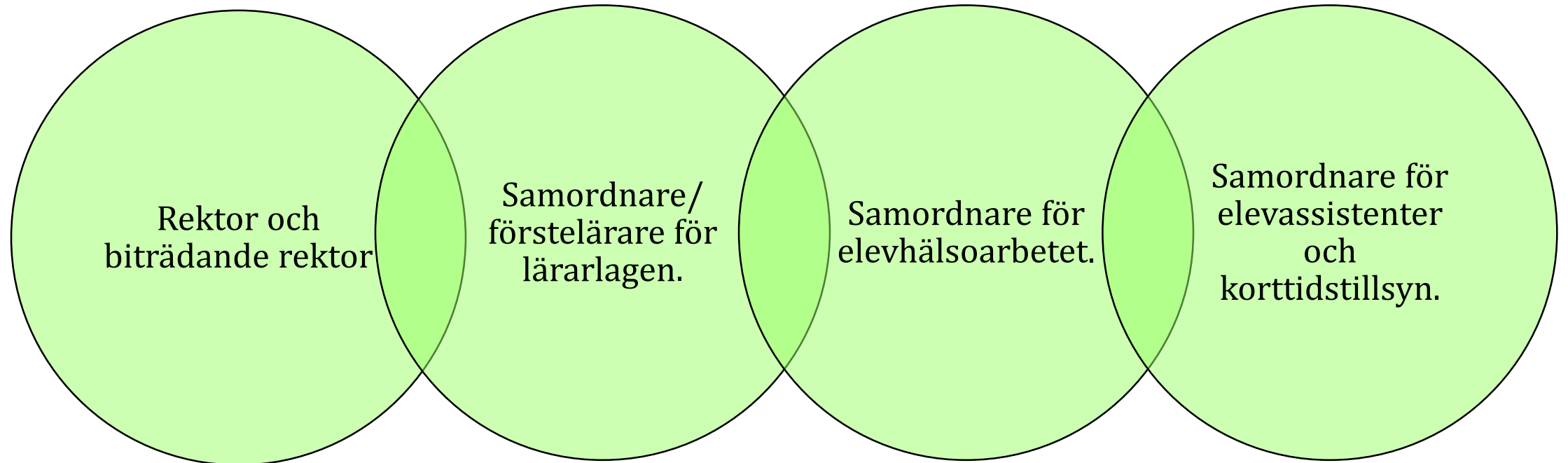
Möten med salutogen mötesstruktur och tvärprofessionellt samarbete.

Den utvidgade ledningsgruppen blir tvärprofessionell.

Det systematiska kvalitetsarbetet beaktar lärande och hälsa som en helhet



Samordning för lärande och hälsa



Ledarens egenskaper



Hur ser din lista ut?

- Salutogen elevsyn och salutogent förhållningssätt
- Lågaffektiv bemötande – både metod och förhållningssätt
- Ha god kunskap om NPF och hur skolan anpassas efter elevers behov.
- Veta hur den inkluderande visionen genomförs i vardagen.
- Kunna planera och genomföra möten med salutogen bas.
- Själva ha erfarenhet och kunna modellera positivt förhållningssätt och tillgänglig undervisning.
- Kunna känna igen och stoppa/problematisera exempel på bristperspektiv/patogen elevsyn.

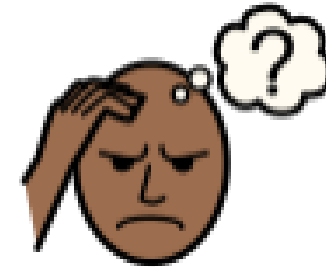
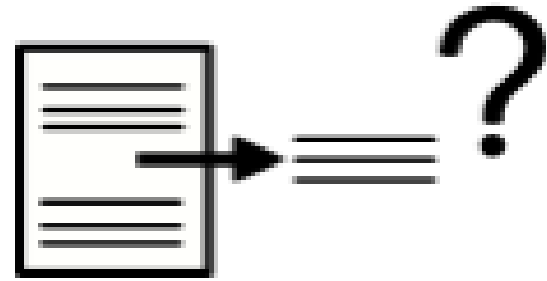
*”Minimera funktionsnedsättningens
konsekvenser - Maximera möjlighet att delta.”*

T. Hehir

Scaffolding



Simplifying



1. Establishing Goals
and Expectations

2. Resourcing Strategically

**3. Ensuring Quality
Teaching**

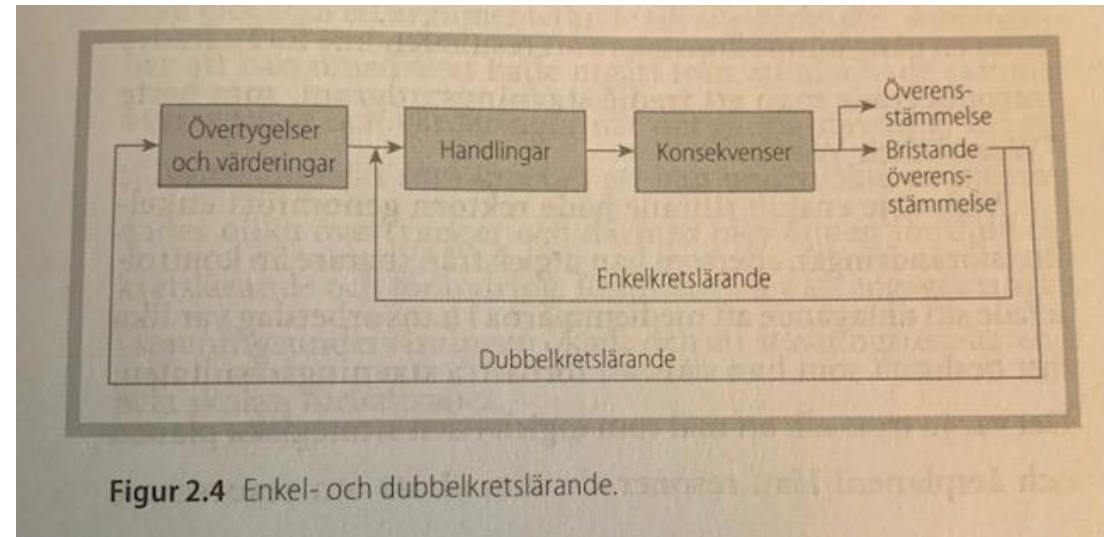
4. Leading Teacher Learning
and Development

5. Ensuring an Orderly and
Safe Environment

A Defensible Theory of Quality Teaching

Quality teaching
maximises the **time**
that learners are **engaged** with
and **successful**
in the learning of **important outcomes.**

Viviane Robinson



Figur 2.4 Enkel- och dubbelkrets lärande.

Centrala övertygelser och värderingar

1. Min uppgift är att skapa en skola där alla kan lyckas oavsett förutsättningar.
2. Rektor har en avgörande roll för hur inkluderande en skola blir.
3. På en stressad arbetsplats ökar de exkluderande tendenserna.
4. Skolan ska stå stabilt på en salutogen bas med en positiv människosyn och elevsyn.
5. Hälsa och lärande är två delar av samma helhet och den helheten är flerdimensionell och inkluderar medarbetarnas hälsa och lärande.
6. Jag uppnår elevhälsa (skolhälsa?) genom pedagogisk ledning.



Handlingar

1. Visa...
2. stå...
3. ...
4. ...
5. ...
praktike

Har du definierat dina centrala övertygelser och värderingar? Vad skulle det stå i din lista?

Konsekvenser

1. Alla delar av läroplanen följs.
2. Skolan arbetar efter ansvarsprincipen och ser inte eleven som problemet.
3. Ett inkluderande klimat där både elever och personal får och kan delta och bidra.
4. Stressreducering för elever och personal.

*Lärande och hälsa är inte två motparter som konkurrerar med varandra. De är två delar i en helhet som behövs för att skapa en skola där **utbildningen** är tillgänglig för alla. De är inte heller ordnade i turordning. Ofta tänker man att hälsa är en förutsättning för lärande, men lärande kan också ge hälsa. Lärande är en friskfaktor som stärker elevernas hälsa. Vårt uppdrag är utbildning och för att **alla** ska lyckas med sin utbildning behöver vi tänka **både och, inte** antingen eller – eller en i taget.*

Tabell 2. Elevhälsoteamsutveckling.


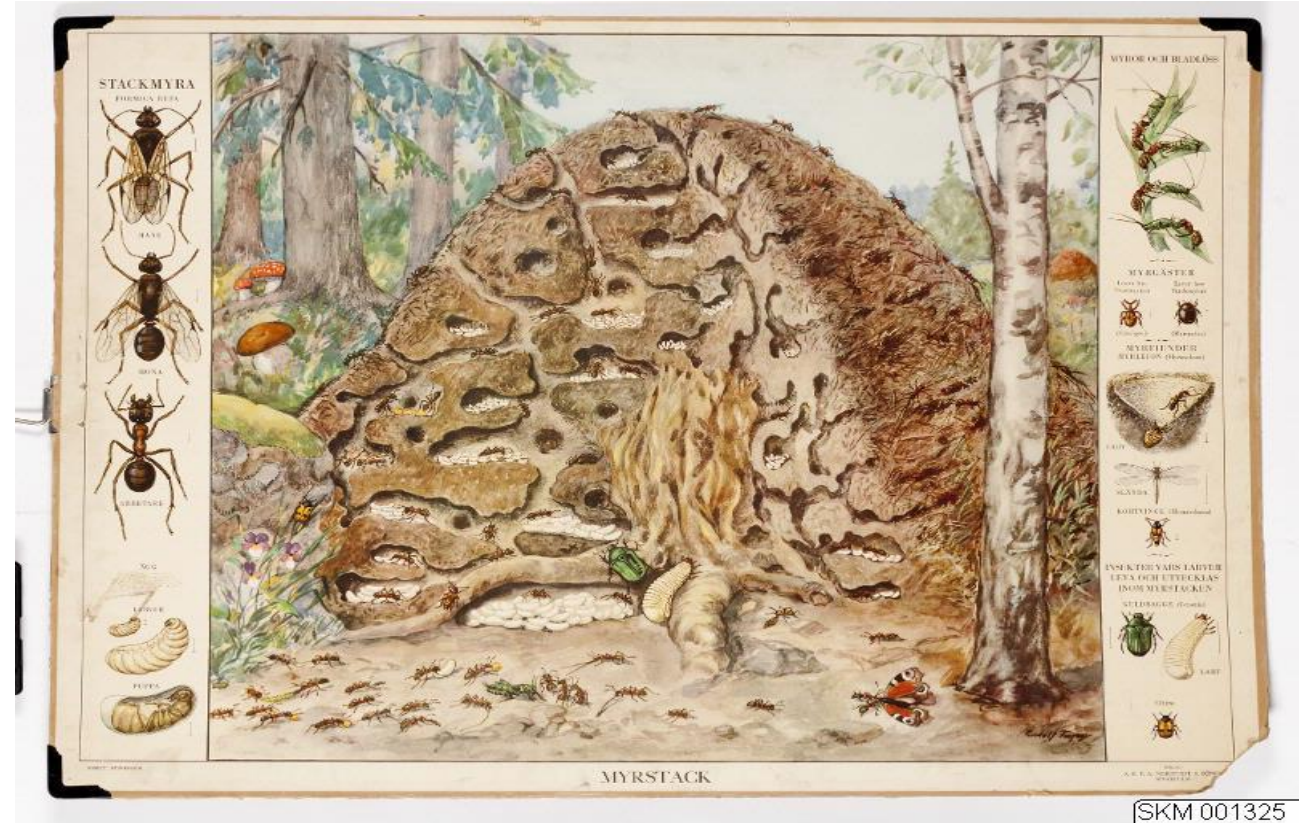
<p>Typ av team</p>	<p>Fler- professionellt team</p>				<p>Inter- professionellt team</p>	<p>Mogen elevhälsa</p>
<p>Utvecklingsfas</p>	<p>Utgångsläge</p>	<p>Smek- månad Tillhörighet</p>	<p>Ifråga- sättande Profilering</p>	<p>Nyorientering Struktur</p>	<p>Arbetsfas</p>	<p>Interprofessionellt team i samarbete med hela skolan</p>



Bild av Pia Skott



SKM 001325

Styrkedja

Local curriculum making

Robinson och myrstacken

- Leda lärares lärande räcker inte
- Leda flera professioners lärande och
- Leda tvärprofessionellt lärande



[SKM 001325]

Mot förbättrade resultat inom lärande och hälsa.

Nuläge

Utifrån varje profession ställa sig följande frågor:

- Vad gör jag idag som är främjande, förebyggande respektive åtgärdande?
- Hur märks det att det är jag i min profession som utför dessa handlingar?
- Hur samverkar jag idag med andra professioner i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet?

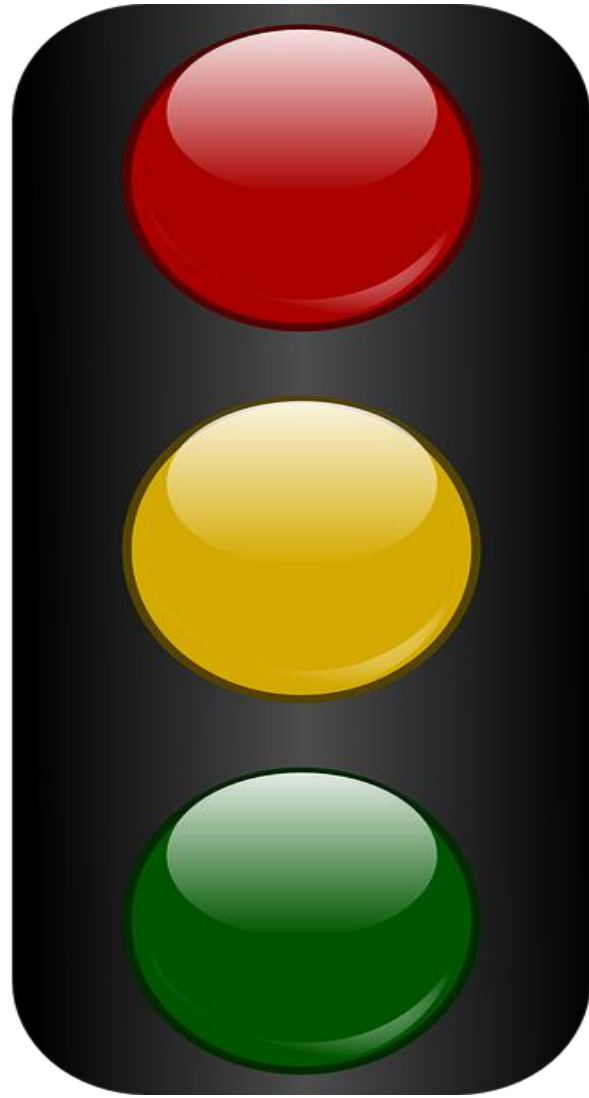
Tillsammans jämföra reflektioner och undersöka:

- Var kan vi hitta gemensamma handlingar? Var kan handlingarna få större effekt om vi har ett tvärprofessionellt handlande?

→ Åtgärdande → Förebyggande → Främjande

Utifrån kartläggning	Analys	Frågeställning	Vilka frågor "hör" vi?	Insats
Återkommande otrygghet i åk 4. Hög frånvaro Utagerande beteende. Kränkande behandling	Elevintervjuer och observationer tyder på att eleverna är oroliga för framtiden. Affektsmittan påverkar trygghet och studiero negativt.	Hur kan vi skapa en tvärprofessionell insats för att förebygga oro och skapa bättre förutsättningar för lärande?	Vad ska hända med mig efter skolan? Hur ska jag bo? försörja mig? klara mig utan mina vänner och trygga vuxna i skolan?	SYV, kurator och samhällslärare startar studentgrupp. Träffar en gång i månaden utifrån teman om vuxenlivet. Integreras med samhällskunskap och svenska





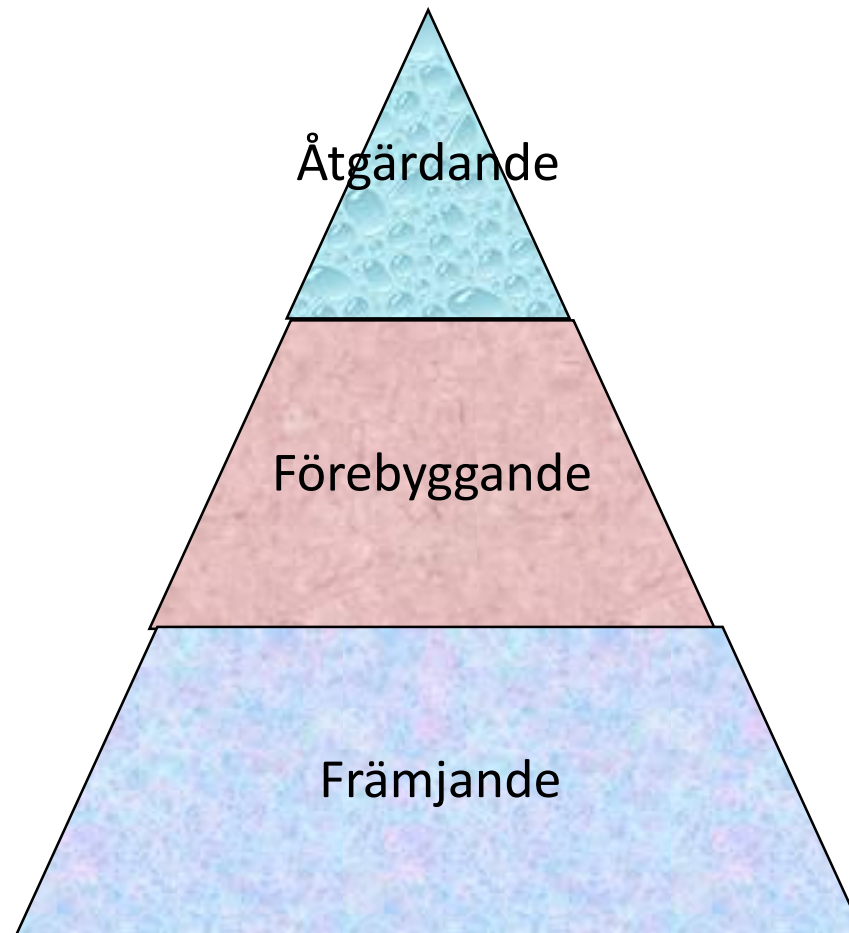
Att etablera en positiv elevsyn
och relationell bas

Din bild av eleven

Elevens namn	Positiv egenskap	Positiv egenskap
Kasper		
Saif		
Veronica		
Ban		
Yousif		
Nathalie		
Masja		
Elliot		
Virina		

Slutprovet - att leda
utvecklandet av det åtgärdande
arbetet

- Vi vet alla var vi vill ha tyngdpunkten men:
- Det är i det åtgärdande arbetet som värdegrunden prövas på riktigt.
- Alltså: Passa på att arbeta med den inkluderande visionen i det åtgärdande arbetet



Ökad gränssättning → Ökat stöd

Att bygga kapacitet för att möta komplexa situationer

Kategoriska handlingar

- Krismöten
- En ensam profession får "problemet" i knät.
- Låta negativ jargong ta över möten.
- Listmöten som riktar kollegiet mot det som är negativt med eleven.

Relationella handlingar

- En salutogen struktur för akuta möten.
- Tvärprofessionellt samarbete som leder till teamwork.
- Rikta kollegiet att visa omtanke för kollegan utan att definiera eleven som problemet.
- Mötesledaren har kapacitet att ta hand om upplevelsen som leder till negativ jargong och omvänd den till en beskrivning av sårbara situationer.



VI ÄR BÄST
FRAMMIGI
KARDAN

DET HÄR BLIR
KANAR FÖR
KARBAITEN

MAXENTIN

Tack för idag!

emma@godgrund.se